

Obchody Dnia Pamięci Ofiar Obławy Augustowskiej

Wysłane przez Anna Samel, 12/07/2016 **Treść:** We wtorek, 12 lipca na mocy ustawy uchwalonej w 2015 roku przez Sejm, obchodzimy Dzień Pamięci Ofiar Obławy Augustowskiej z lipca 1945 roku. W 71. rocznicę największej zbrodni dokonanej na Polakach przez Sowietów po zakończeniu II wojny światowej, w Bazylice Mniejszej pod wezwaniem Najświętszego Serca Jezusowego została odsłonięta tablica pamiątkowa poświęcona Ofiarom Obławy Augustowskiej ufundowana przez radnych Rady Miejskiej w Augustowie.

Tegoroczne obchody Dnia Pamięci Ofiar Obławy Augustowskiej rozpoczęły się mszą św. w Bazylice Mniejszej celebrowaną przez Jego Ekscelencję ks. bp Jerzego Mazura. Po mszy św. została odsłonięta i pobłogosławiona tablica pamiątkowa, a żołnierze 14. Suwalskiego Dywizjonu Artylerii Przeciwpancernej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego odczytali apel poległych.

W uroczystości wzięli udział: wiceminister spraw wewnętrznych i administracyjnych i poseł na Sejm RP Jarosław Zieliński, posłanka na Sejm RP Bernadeta Krynicka, poseł na Sejm RP Dariusz Piontkowski, wojewoda podlaski Bohdan Paszkowski, członek zarządu województwa podlaskiego Bogdan Dyjuk, burmistrz Augustowa Wojciech Walulik, radni i inni przedstawiciele instytucji państwowych i służb mundurowych.

- Trzeba pamiętać, że ta zbrodnia, co do której wciąż nie wiadomo, jaka jest liczba ofiar, ta zbrodnia została dokonana w czasie pokoju – podkreślał w swoim przemówieniu wiceminister Jarosław Zieliński. – Można dzisiaj, po 71 latach powiedzieć, że sama zbrodnia Obławy Augustowskiej i losy zafałszowanej pamięci o niej to najwyraźniejszy symbol losów polskiego narodu i państwa w epoce sowieckiej. Przez dziesiątki lat utrzymywano, że polegli żołnierze to bandyci, zakazywano mówić o Obławie Augustowskiej, docierać do prawdy o tym wydarzeniu. Trzeba było także wielu lat wolnej Polski, aby najwyższe władze państwowe ustanowiły Dzień Pamięci Ofiar Obławy Augustowskiej. Ostatnie lata przyniosły pewien postęp, jeśli chodzi o wiedzę o Obławie Augustowskiej – i warto tu podkreślić, że to badania rosyjskich badaczy, w tym Nikity Pietrowa, przyniosły większy postęp w dochodzeniu do prawdy o tamtym wydarzeniu niż badania polskich instytucji. Trzeba wciąż jednak podejmować dalsze wysiłki, aby poznać prawdę, a przede wszystkim miejsce, gdzie spoczywają doczesne szczątki pomordowanych – wskazywał wiceminister Jarosław Zieliński. – Mam nadzieję, że dożyjemy – oby jak najszybciej – takiego dnia, kiedy żyjący jeszcze członkowie rodzin ofiar Obławy Augustowskiej będą mogli zapalić znicze i pomodlić się w miejscu zbrodni. Słowa wyryte na tablicy, którą przed chwilą odsłoniliśmy, niech przypominają nam, że nie wolno nam spocząć dopóki pełna prawda nie będzie rozpoznana, upowszechniona. A naszą stałą, wielką powinnością powinna być pamięć o ofiarach Obławy Augustowskiej – apelował wiceminister Jarosław Zieliński.

- Oddaliśmy dzisiaj cześć naszym braciom i siostram zamordowanym w Obławie Augustowskiej – mówił burmistrz Augustowa Wojciech Walulik. – Dzisiejsza uroczystość pokazuje tragizm naszych losów – 71 lat od czasu zbrodni odsłaniamy dzisiaj tablicę pamiątkową – epitafium, do dziś szukamy szczątków naszych najbliższych. Jestem przekonany, że dotrzemy do prawdy o tamtych wydarzeniach. Dzięki tablicy i nadanej nazwie Ofiar Obławy Augustowskiej węłowi komunikacyjnemu przy wjeździe do Augustowa mamy już dwa stałe świadectwa pamięci o naszych braciach i siostrach. Jednak najważniejsze jest, aby pamięć ta przetrwała w naszych sercach, żebyśmy przekazali ją następnym pokoleniom. Pamięć o wielkich Polakach i wielkich patriotach, dla których naczelną zasadą był: „Bóg, Honor, Ojczyzna” – podkreślał w swoim wystąpieniu burmistrz Augustowa Wojciech Walulik.

Epitafium na tablicy pamiątkowej ufundowanej przez radnych Rady Miejskiej w Augustowie przyjęło treść: „W hołdzie ofiarom Obławy Augustowskiej z lipca 1945 r., żołnierzom Armii Krajowej i mieszkańcom Ziemi Augustowskiej, Sejneńskiej, Sokólskiej, Suwalskiej oraz z za „Linii Curzona”, zamordowanym z rozkazu Stalina przez NKWD, „Smiersz”, UB, MO, w liczbie około dwóch tysięcy, którzy do końca byli wierni Bogu i Ojczyźnie.”

Obława Augustowska w lipcu 1945 r. - podstawowe informacje

W dwa miesiące po zakończeniu działań wojennych w Europie – w lipcu 1945 r. – jednostki 50 Armii 3 Frontu Białoruskiego we współpracy z kontrwywiadem wojskowym ZSRS „Smiersz”, przy współudziale polskich funkcjonariuszy i współpracowników Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego, Milicji Obywatelskiej oraz dwóch kompanii 1 Praskiego Pułku Piechoty ludowego Wojska Polskiego, przeprowadziły zakrojoną na ogromną skalę pacyfikację rejonu Puszczy Augustowskiej.

Był to obszar intensywnej działalności Armii Krajowej i jej kontynuacji – Armii Krajowej Obywateli. Żołnierze AKO walczyli o wolną Polskę, przeciw jej sowietyzacji. Od wiosny 1945 r. przejęli kontrolę nad terenem – rozbijali urzędy gmin, posterunki Milicji Obywatelskiej, paraliżując przez to działanie komunistycznej administracji i aparatu represji. Akcje partyzantów były zagrożeniem nie tylko dla narzuconych Polakom przez Stalina władz lokalnych, ale i dla samych Sowietów, gdyż partyzanci atakowali konwoje łupów wojennych z Prus Wschodnich do ZSRS oraz bronili miejscową ludność przed rabunkami i gwałtami, których dopuszczali się czerwonoarmiści.

By zdusić opór Polaków, na rozkaz Stalina, Sztab Generalny Armii Czerwonej opracował plan operacji wojskowej w celu likwidacji niepodległościowego podziemia na terenie dzisiejszego powiatu augustowskiego, sejneńskiego, suwalskiego, części sokólskiego oraz na odciętych powojenną granicą ziemiach obecnej Litwy i Białorusi.

Przeprowadzoną w lipcu 1945 r. pacyfikację określono mianem Obławy Augustowskiej, ponieważ objęła swym zasięgiem cały kompleks leśny Puszczy Augustowskiej. Puszcza dawała naturalne oparcie partyzantce. W ostatniej dekadzie lipca jednostki Armii Czerwonej rozszerzyły teren poszukiwania partyzantów również na obecny powiat ełcki, olecki i gołdapski. W przeprowadzonej w lipcu 1945 r. sowieckiej operacji wojskowej wzięło udział jedenaście dywizji strzeleckich oraz cztery brygady pancerne i zmotoryzowane – łącznie ok. 45 tys. żołnierzy Armii Czerwonej.

W czasie Obławy Augustowskiej zatrzymano i poddano brutalnemu śledztwu ponad siedem tysięcy ludzi w tym starców, kobiety i nieletnich. Spośród nich funkcjonariusze sowieckiego kontrwywiadu wojskowego „Smiersz” wyselekcjonowali i zamordowali bez sądu prawdopodobnie ponad tysiąc osób uznanych za członków lub współpracowników polskiego i litewskiego niepodległościowego podziemia. Wśród ofiar odrębną kategorię stanowili zabici w trakcie przeprowadzania obławy i polegli w walce z bronią w ręku.

Obława Augustowska wyczerpuje znamiona zbrodni przeciwko ludzkości, która nie ulega przedawnieniu. Z rozkazu Naczelnego Dowódcy – Stalina, kontrwywiad wojskowy obcego państwa – ZSRS, bez sądu dokonał mordu na grupie Polaków za przynależność bądź wspieranie Armii Krajowej i Armii Krajowej Obywateli broniącej niepodległości ojczyzny.

Była to największa zbrodnia dokonana na Polakach po II wojnie światowej. W komunistycznej Polsce nie wolno było o niej mówić. Do dziś nie znamy pełnej listy ofiar Obławy Augustowskiej.

Artykuł powstał na podstawie informacji opublikowanych na stronie www.akklub.pl autorstwa Danuty i Zbigniewa Kaszlejów.

Źródłowy URL: <https://urząd.augustow.pl/aktualnosci/obchody-dnia-pamieci-ofiar-oblawy-augustowskiej>